

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

A study of teaching and needs of the child development center in
Subdistrict Administration Organization, Chaiyaphum Province

สุนันท์ สีพาย¹

เทิดศักดิ์ สุพันธ์²

ชวนพิศ รักษาพวง³

เพ็ญแข ภูผายาง⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาปฐมวัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยทำการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และการสนทนากลุ่ม (FOGUS GROUP) เพื่อระดมความคิดเห็นถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ของครอบครัวและชุมชน ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านปฐมวัยศึกษาหรือพัฒนาการเด็ก งบประมาณที่อุดหนุนให้แก่สถานศึกษาปฐมวัยในเขตตำบลมีจำนวนจำกัด แนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และรูปแบบการปฏิบัติการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

คำสำคัญ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

^{1,2,3,4} อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ได้รับทุนสนับสนุนจากเครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช)

Abstract

The purposes of this research was to study of teaching and needs of the child development center Sub-district Administration Organization Chaiyaphum. . The sample in this research includes 25 persons by purposive sampling. The research by documents analysis and and group discussion (FOGUS GROUP) to brainstorm about the problems and needs in Child Development Center Sub-district Administration Organization Chatturat District Chaiyaphum. The results revealed showed the teachers' lacks of understanding about providing children a suitable curriculum. Not only the understanding about taking care of children providing an appropriate curriculum was required for the teachers in the center, but also the promotion of Early Childhood's multiple intelligence.

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ กลไกที่สำคัญของการพัฒนามนุษย์นั้นก็คือการพัฒนากระบวนการทางการศึกษา (อัญชลี ทองจันทร์, 2546; สมปอง ศรีภักขยา, 2549; พระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์, 2548) และการจัดการศึกษาต้องเริ่มตั้งแต่ช่วง 5 ปีแรกของชีวิตซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญมากในการวางรากฐานบุคลิกภาพของมนุษย์ ทั้งนี้เพราะช่วงอายุดังกล่าวเป็นช่วงวิกฤติของชีวิตมนุษย์ ผลของการอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กเคยได้รับในระยะต้นของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อการวางรากฐานของการพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และบุคลิกภาพ อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์มากที่สุด (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542)

ด้วยตระหนักในความสำคัญดังกล่าว ในประเทศไทยนั้นได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับการศึกษาในปฐมวัยเช่นในมาตรา 81 (1)ระบุว่าจัดการศึกษาปฐมวัยให้จัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550) เพื่อให้สมเจตนารมณ์ดังกล่าวกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาปฐมวัยทุกแห่ง โดยองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับการถ่ายโอนภารกิจในการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาก่อนวัยเรียน (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ และพัชรินทร์ สิริสุนทร, 2545) จากการจัดดำเนินงานตามภารกิจจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ยังมีปัญหาอยู่มาก เช่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐ ปัญหาทางด้านการดำเนินงานทั้งด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และด้านวิชาการ ผู้ดูแลเด็กที่มีคุณสมบัติเพียงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สถานเลี้ยงเด็กและสถานศึกษาจัดระบบการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ใช้กฎระเบียบบังคับเด็กเป็นการขัดขวางต่อการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของเด็ก ครูใช้กิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ซ้ำซากจำเจ มีแนวการให้ประสบการณ์ที่ไม่ตรงกันจนเกิดความสับสน ทำให้

นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนา การสร้างลักษณะนิสัยให้เด็กมีวินัย ช่วยเหลือตนเองและพร้อมที่จะเผชิญปัญหา ยังไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร รวมทั้งวิธีการสอนหนังสือและให้การบ้านมากมายทำให้เด็กเครียดและไม่มีเวลาวิ่งเล่นตามประสาเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต ซึ่งการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิที่ผ่านมา พบปัญหาในการดำเนินงานเช่นเดียวกันโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทและพัฒนาการเด็กของครูผู้ดูแลเด็ก ทำให้การพัฒนาเด็กไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ (นิตยา คชภักดีและคณะ, 2545 ; รวิพร ยันตพร, 2544 ; ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 11, 2544; พิมพ์มาลย์ พุ่มนิคม, 2542)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 1,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

เนื้อหา

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ
2. ความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ

ข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้จำกัดด้วยระยะเวลาและงบประมาณจึงส่งผลให้ผู้บริหารและนักวิชาการประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนน้อยเกินไปข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มอาจจะไม่ครอบคลุมทุกประเด็น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ และเอกสารคู่มือประกอบรูปแบบการเรียนการสอนเริ่มโดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย พัฒนาการเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. จากการสนทนากลุ่ม (FOGUS GROUP) เพื่อระดมความคิดเห็นถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาปฐมวัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ และเอกสารคู่มือประกอบรูปแบบการเรียนการสอนโดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย พัฒนาการเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ วิถีชีวิต ค่านิยม ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดถึงความสัมพันธ์ของครอบครัวและชุมชน กระบวนการพัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อสุขภาพของเด็ก ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาเด็กเล็กคือ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีความพร้อม คือ รายได้ การศึกษา การมีส่วนร่วมในชุมชน ประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อกระบวนการพัฒนาเด็กเล็ก คือ ศักยภาพของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนจากองค์กรภายใน ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของเด็ก ประกอบด้วย ด้านโภชนาการ พัฒนาการและการเจ็บป่วย เด็กที่เข้ารับบริการ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนเขื่อน มีการเจริญเติบโตตามเกณฑ์ ผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมในการจัดประสบการณ์ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมากกว่าผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี การเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาปฐมวัย ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านปฐมวัยศึกษาหรือพัฒนาการเด็ก งบประมาณที่อุดหนุนให้แก่สถานศึกษาปฐมวัยในเขตตำบลมีจำนวนจำกัด การปรับปรุงอาคารสถานศึกษาปฐมวัยในเขตตำบลให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานต้องใช้งบประมาณมาก และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย คือความพร้อมของบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาปฐมวัยมาช่วยเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตตำบล ควรสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความจำเป็น ด้านงบประมาณของสถานศึกษาปฐมวัยในเขตตำบล และควรร่วมมือกับชุมชนในการจัดหาจัดซื้อ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์รวมทั้งการปรับปรุงอาคารสถานศึกษาปฐมวัยในเขตตำบลให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานตามลำดับ และผู้ดูแลเด็กมีความต้องการ และยินดีเข้ารับการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจและเพิ่มความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนแนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และรูปแบบการปฏิบัติการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

2. จากการสนทนากลุ่ม (FOGUS GROUP) เพื่อระดมความคิดเห็นถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งกลุ่มกลุ่มตัวอย่างได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาปฐมวัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการสนทนากลุ่มในกลุ่มของ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครอง

ประเด็นที่ 1 สภาพที่เป็นจริงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

1. เป็นศูนย์ขนาดใหญ่มีเด็กจำนวนมากไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้ดูแลเด็ก จำนวนครูผู้ดูแลเด็กมีจำนวนน้อยเกินไปไม่สามารถดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง
2. ขาดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้กับเด็ก
3. สถานที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพื้นที่เพียงพอแต่อุปกรณ์ชำรุดเยาะขาดการดูแลบำรุงรักษาให้สามารถใช้ได้
4. คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง
5. ด้านการบริหารงบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณน้อยแต่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดจำนวนมาก และงบประมาณมีความล่าช้า
6. ด้านบุคลากร บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กไม่เพียงพอ เนื่องจากในปัจจุบัน มีจำนวนเด็กมากเกินไป อัตราส่วนตามที่กรมกำหนด และมีตำแหน่งไม่ตรงตามมาตรฐานกำหนด
7. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อาคารโดยส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน ภูมิทัศน์/สิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้
8. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ไม่มีการแบ่งห้องเรียนที่ชัดเจน บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เข้าใจในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์/การจัดทำหลักสูตร/การประกันคุณภาพภายใน
9. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาดี ยังขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอน เนื่องจากชุมชนไม่เข้าใจหลักสูตรเมื่อมีการประชุม ระดมความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นจึงไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ
10. เด็กมีกลุ่มอายุที่หลากหลายคละกัน 2-5 ขวบทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างมีปัญหา

ประเด็นที่ 2 สภาพที่เป็นปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

1. ท้องถิ่นมีงบประมาณจำกัดในการส่งเสริมสนับสนุน เช่น สนามเด็กเล่นไม่มี ขาดสุขภัณฑ์ที่เหมาะสม เช่น ที่ล้างหน้า แปร่งฟัน
2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องแสวงหาแหล่งงบประมาณเพื่อสนับสนุนและเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3. สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในสังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบล หากผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา ปัญหาที่เกิดขึ้นจะไม่ได้รับการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่ต้องได้รับการแก้ไข จากนโยบายผู้บริหารเพราะอยู่เหนือการควบคุมของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ภารกิจของครูผู้ดูแลเด็กมากเกินไป เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีระเบียบให้ท้องถิ่นผลิตเงินรายได้ลงที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการบริหารงบประมาณเอง เช่น ค่าอาหารกลางวัน ค่าวัสดุอุปกรณ์ รายหัวเด็ก ทั้งที่ครูไม่ได้มีความรู้ในเรื่อง การเงิน การพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง ต้องเสียเวลาจะต้องทำในเรื่องเหล่านี้ทำให้ไม่ได้ดูแลเด็กอย่างเต็มที่ เพราะไม่มีความพร้อม เนื่องจากท้องถิ่น ผลักภาระงานต่างๆ ให้ครูผู้ดูแลเด็กทำแต่ไม่จัดสรรบุคลากรที่เหมาะสมและมีความรู้ไปทำ

ประเด็นที่ 3 สภาพที่คาดหวังของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ควรมีลักษณะอย่างไร

1. อยากเห็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่ที่น่าเข้าเยี่ยมชม
2. อยากเห็นเด็กปฐมวัย รู้จักมีสัมมาคารวะ
3. อยากเห็นเด็กปฐมวัยมีระเบียบวินัยโดยจิตสำนึก ไม่ใช่ถูกบังคับ
4. อยากให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี วัสดุ อุปกรณ์ ของเล่นเด็กที่เพียงพอ
5. อยากให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ให้ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้ดูแลและเด็ก กับผู้ปกครอง
6. อยากให้ครูผู้ดูแลและเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลเด็ก ทั้งที่เกี่ยวกับหลักสูตร แผนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กที่สอดคล้องกับชุมชนและวัยของเด็ก

ประเด็นที่ 4 ท่านคิดว่าสภาพที่เป็นปัญหาควรมีแนวทางในการแก้ไขอย่างไร

1. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาร่วมกัน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสภาพความเป็นจริงของแต่ละพื้นที่
2. ท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในสังกัดอย่างจริงจัง เพราะเป็นการพัฒนาขั้นพื้นฐานของประเทศ
3. ควรมีนักการภารโรง และเจ้าหน้าที่ธุรการประจำศูนย์
4. มีการประชุมปรึกษาหารือในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ โดยนำปัญหาเสนอให้ผู้บังคับบัญชา/ผู้บริหารรับทราบ เพื่อวางแผนดำเนินการแก้ไขปัญหา และประเมินผลในการแก้ปัญหา
5. องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสนใจ ให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มาก ควรจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงด้านโครงสร้าง (อาคารเรียนให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากภายนอกเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครองในการที่จะนำบุตรหลานเข้ามาใช้บริการ และเพื่อให้เด็กที่ผ่านการอบรมเลี้ยงดูจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ศักยภาพในการที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปอีก
6. องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ความเข้าใจโดยการ

จัดอบรม ประชุมสัมมนา อย่างต่อเนื่อง

ผลการสนทนากลุ่มในกลุ่มของ ครูผู้ดูแลเด็ก

ประเด็นที่ 1 วุฒิการศึกษาของครูผู้ดูแลเด็กส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนหรือไม่อย่างไร

- วุฒิการศึกษามีความสำคัญต่อการเป็นครูพี่เลี้ยงเด็กเพราะส่งผลต่อความรู้ ความชำนาญ และมีทักษะทางด้านการดูแลเด็ก มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัย มีแผนการสอนที่มีแบบแผน และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น อนึ่งหากมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก

ประเด็นที่ 2 สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่เป็นปัญหาของ ศูนย์เด็ก เกี่ยวกับ

ข้อ 2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก

-มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กบ้างแต่ไม่มาก สภาพที่เป็นปัญหาคือเด็กมีความแตกต่างกันมากทางด้านอายุทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความลำบาก (เด็กคละอายุ) และจำนวนครูกับเด็กสัดส่วนไม่เหมาะสม

-สถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมเพราะมีเสียงรบกวน

-ปัญหา คือ การจัดกิจกรรมนั้นบางครั้ง เราไม่ได้จัดให้กับเด็กได้เต็มที่ เพราะครูมีภาระงาน และหน้าที่ในศูนย์ฯ มีมากขึ้น เกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องมากมาย จึงทำให้มีเวลาน้อยในการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

ข้อ 2.2 ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย รวมถึงการวิเคราะห์หลักสูตร

- มีการวิเคราะห์หลักสูตรแต่แผนการจัดประสบการณ์ไม่แยกตามกลุ่มอายุ

- ไม่เข้าใจในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย รวมถึงการวิเคราะห์หลักสูตรที่แยกตามกลุ่มอายุ

-ผู้ปกครองไม่เข้าใจในหลักสูตรและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จะเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้

ข้อ 2.3 ความสามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

- มีแผนการจัดประสบการณ์เนื้อหาส่วนใหญ่จะได้อามาจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

-ปัญหาคือไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เนื่องจากสัดส่วนของครูกับเด็กไม่เหมาะสมและเด็กคละอายุกัน

ข้อ 2.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยปฐมวัยตามกรอบเนื้อหาการศึกษาเนนกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546

-มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรว่ามี 6 กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสรี กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมกลางแจ้ง และเกมการศึกษา แต่การจัดกิจกรรมจริงๆ ค่อนข้างไม่เป็นไปตามแผนที่เขียนไว้เนื่องจากระยะเวลาไม่เพียงพอ และช่วงอายุของเด็กมีความแตกต่างกันมากการจัดกิจกรรมจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก และสัดส่วนของครูต่อเด็กไม่สมดุลย์

ข้อ 2.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนแบบบูรณาการ สำหรับเด็กในระดับปฐมวัย

-มีความเข้าใจว่าการบูรณาการหมายถึงการบูรณาการวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา และการงานพื้นฐานอาชีพเท่านั้น

-มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนบูรณาการน้อย จึงควรมีความทำความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเขียนแผนบูรณาการ

-ควรมีการพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้สามารถเขียนแผนในลักษณะการบูรณาการให้สอดคล้องกับวัยและบริบททางสังคมของเด็ก

ข้อ 2.6 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา/หลักสูตรท้องถิ่น

- มีหลักสูตรท้องถิ่น คือการละเล่นพื้นบ้าน เช่น ม้าก้านกล้วย เกมเดินกะลา
- อยากให้มีการจัดอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- ขาดความร่วมมือจากคณะกรรมการ

ข้อ 2.7 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรม

-ครูที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะไม่มีเวลาว่างพอที่จะผลิตสื่อการเรียนการสอน

ข้อ 2.8 ความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินความพร้อมของเด็กปฐมวัย

-มีการประเมินความพร้อมเด็กทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

- ขาดเครื่องมือการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีอายุ 2 ปี
- ควรมีการพัฒนาเกณฑ์การประเมินในแต่ละช่วงวัย
- ปัญหาคือเด็กขาดเรียนบ่อย มาเรียนไม่ต่อเนื่อง ทำให้มีผลกับการประเมิน

ข้อ 2.9 เทคนิคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กองค์รวม

- ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กองค์รวมจึงควรมีการจัดอบรมเพิ่มเติมในด้านนี้

ข้อ 2.10 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการศึกษาปฐมวัยและ ดานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (จิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก)

- ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาและพัฒนาการเด็กน้อยมาก ควรมีการอบรมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก

ข้อ 2.11 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถทางพหุปัญญา

- ทราบว่าพหุปัญญามีทั้งด้านแต่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาความสามารถพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน และที่เป็นปัญหา คือเด็กจะใช้ภาษาถิ่นเป็นส่วนใหญ่ ไม่เข้าใจภาษากลาง
- อยากให้มีการจัดอบรมหลักสูตรปฐมวัยที่นำแนวคิดพหุปัญญามาใช้

ประเด็นที่ 3 วิธีการแก้ปัญหาหรือแนวทางในการพัฒนาผู้ดูแลเด็กที่นำมาใช้มีหลากหลายวิธี เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการโดยวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถมาให้ความรู้และให้คำแนะนำ รวมถึงการนิเทศ การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ การนิเทศติดตาม ทั้งนี้การนิเทศสวนมากเป็นการนิเทศ 2 รอบ หากการนิเทศรอบที่ 1 ยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อวิธีการเหล่านี้

- ควรจะมีการจัดห้องเรียนแบบแยกเด็กตามช่วงอายุเพราะพัฒนาการเด็กมีความแตกต่างกัน
- ส่วนมากไม่มีผู้มานิเทศที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะมีแต่ครูไปอบรมแล้วนำกลับมาใช้ตามความเข้าใจมากกว่า ถ้ามีผู้มานิเทศแนะนำว่าครูทำถูกวิธีแล้วน่าจะดีขึ้นและตรงตามหลักการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ต้องการอะไร ก็ให้ครูทำเอกสารเยอะ เด็กก็มีจำนวนมากครูจะห่วงทำเอกสาร เด็กก็ไม่ได้มีการพัฒนาอย่างเต็มที่ อยากให้มีครูธุรการจะมาทำเอกสารให้ครูบ้างแล้วให้ครูกรอกข้อมูลตาม แต่ในปัจจุบันมีแต่ครูทำเองทุกอย่าง กิจกรรมเกี่ยวกับชุมชนก็ต้องเข้าร่วมกิจกรรมส่งผลให้ครูมีเวลาว่างน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาปฐมวัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พบว่า

1.1 สภาพที่เป็นปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดชัยภูมิ ครูผู้ดูแลและเด็กขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ไม่เข้าใจในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย รวมถึงการวิเคราะห์หลักสูตรที่แยกตามกลุ่มอายุ และการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นสาระท้องถิ่น มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรว่ามี 6 กิจกรรมหลักแต่การจัดกิจกรรมจริงๆ ค่อนข้างไม่เป็นไปตามแผนที่เขียนไว้เนื่องจากระยะเวลาไม่เพียงพอ และช่วงอายุของเด็กมีความแตกต่างกันมากการจัดกิจกรรมจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก และสัดส่วนของครูต่อเด็กไม่สมดุล ไม่มีการแบ่งห้องเรียนที่ชัดเจน รวมถึงเป็นศูนย์ขนาดใหญ่มีเด็กจำนวนมากไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้ดูแลเด็ก เด็กแต่ละอายุมีตั้งแต่ 2- 5 ผู้ปกครองไม่เข้าใจในหลักสูตรและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จะเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้ บางศูนย์จะต้องเริ่มสอนให้เด็กอ่านออก เขียนได้ ตามความต้องการของผู้ปกครอง นอกจากนี้ครูผู้ดูแลและเด็กยังมีวุฒิการศึกษาที่ไม่ตรงกับสายงาน ไม่เข้าใจในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย รวมถึงการวิเคราะห์หลักสูตรที่แยกตามกลุ่มอายุ ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เนื่องจากสัดส่วนของครูกับเด็กไม่เหมาะสม และเด็กแต่ละอายุกัน ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนบูรณาการน้อย ขาดเครื่องมือการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีอายุ 2 ปี ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เข้าใจในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์/การจัดทำหลักสูตร/การประกันคุณภาพภายใน ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอน เนื่องจากชุมชนไม่เข้าใจหลักสูตร เมื่อมีการประชุมระดมความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นจึงไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ ภาระงานของครูผู้ดูแลเด็กมากเกินไป เด็กมีกลุ่มอายุที่หลากหลายคละกัน 2-5 ขวบทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างมีปัญหา เด็กจะใช้ภาษาถิ่นเป็นส่วนใหญ่ ไม่เข้าใจภาษากลาง และผู้ปกครองไม่เข้าใจในหลักสูตรและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จะเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ท้องถิ่นมีงบประมาณจำกัดในการส่งเสริมสนับสนุน สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดการให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาจากผู้บริหาร วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก อุปกรณ์ชำรุดเยอะขาดการดูแลบำรุงรักษาให้สามารถใช้ได้ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณน้อย แต่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดจำนวนมาก และงบประมาณมีความล่าช้า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและ

ความปลอดภัย อาคารโดยส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน ภูมิทัศน์/สิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านวิชาการและ กิจกรรมตามหลักสูตร

1.2 สภาพที่คาดหวังของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ต้องการ ให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลเด็ก ทั้งที่เกี่ยวกับหลักสูตร แผนการจัดประสบการณ์ ให้กับเด็กที่สอดคล้องกับชุมชนและวัยของเด็ก รวมถึงการพัฒนาเด็กให้มีความสามารถทางพหุปัญญา ผู้ดูแลเด็กได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรปฐมวัย จิตวิทยาเด็ก การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับเด็กให้สอดคล้องกับอายุ มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมที่หลากหลาย รวมทั้งอยากให้เด็กมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ รู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น อยากให้เด็กได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับวัย อยากให้มีการนำเอาสาระท้องถิ่นเข้ามาจัดกิจกรรมให้กับเด็กได้เรียนรู้อยากให้มี วัสดุ อุปกรณ์ ของเล่นเด็กที่เพียงพอ อยากให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ให้ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างครูผู้ดูแลเด็ก กับผู้ปกครอง อยากให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลเด็ก ทั้งที่เกี่ยวกับ หลักสูตร แผนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กที่สอดคล้องกับชุมชนและวัยของเด็ก ทั้งนี้แนวทางในการแก้ไข สภาพที่เป็นปัญหา พัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรปฐมวัย จิตวิทยาเด็ก การจัด กิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับเด็กให้สอดคล้องกับอายุ ทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้าน สังคม และด้านสติปัญญา มีการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมที่หลากหลาย ท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีนักการภารโรง และเจ้าหน้าที่ธุรการประจำศูนย์ มีการประชุมปรึกษาหารือในทุกภาค ส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจโดยการจัดอบรม ประชุมสัมมนา เพื่อพัฒนาบุคลากรในศูนย์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบ ควรมีการออกนิเทศติดตามเป็นระยะ ควรจะมีการจัดห้องเรียนแบบแยกเด็กตามช่วงอายุ เพราะพัฒนาการเด็กมีความแตกต่างกัน ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอให้มีความสอดคล้องกับสภาพแต่ ละศูนย์ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องแสวงหาแหล่งงบประมาณเพื่อสนับสนุนและเพื่อแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้น ให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาร่วมกัน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสภาพความเป็นจริงของแต่ละพื้นที่

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาปฐมวัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า

1.1 สภาพที่เป็นปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด ชัยภูมิ เป็นศูนย์ขนาดใหญ่มีเด็กจำนวนมากไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้ดูแลเด็ก วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับ จำนวนเด็ก อุปกรณ์ชำรุดเยาะขาดการดูแลบำรุงรักษาให้สามารถใช้ได้ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณน้อยแต่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดจำนวนมาก และ งบประมาณมีความล่าช้า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อาคารโดยส่วนใหญ่ไม่ได้

มาตรฐาน ภูมิทัศน์/สิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านวิชาการและ กิจกรรมตามหลักสูตร ไม่มีการแบ่งห้องเรียนที่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กมีจำนวนเด็กที่รับผิดชอบจำนวนมากไม่สอดคล้องกับจำนวนผู้ดูแลเด็กส่งผลต่อภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ มีความล่าช้าเพราะกระบวนการจัดสรรมีหลายขั้นตอน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ สมบัติ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการ พัฒนาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสวนเขื่อนจังหวัดแพร่ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กเล็ก คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และการมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนจากองค์กรภายใน และสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ นาคุณทรง และคณะ (2551) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าสภาพปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาด้านการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ปัญหาทางการศึกษา ปัญหาด้านบุคลากร และปัญหาด้านการบริหารจัดการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ชันติธรางกูร และคณะ (2550) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตจังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาของการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาด้านอาคารสถานที่ ด้านครู ด้านการจัดประสบการณ์ ด้านทรัพยากรและงบประมาณ ด้านเด็กนักเรียนและด้านผู้ปกครอง ซึ่งการที่ท้องถิ่นมีงบประมาณจำกัดในการส่งเสริมสนับสนุน สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดการให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาจากผู้บริหาร ภาระงานของครูผู้ดูแลเด็กมากเกินไป บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เข้าใจในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์/การจัดทำหลักสูตร/การประกันคุณภาพภายใน ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาดี ยังขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอน เนื่องจากชุมชนไม่เข้าใจหลักสูตรเมื่อมีการประชุม ระดมความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นจึงไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ เด็กมีกลุ่มอายุที่หลากหลายคละกัน 2-5 ขวบทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างมีปัญหา ครูผู้ดูแลเด็กยังมีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานที่ไม่ตรงกับสายงาน ไม่เข้าใจในหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย รวมถึงการวิเคราะห์หลักสูตรที่แยกตามกลุ่มอายุ ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์เนื่องจากสัดส่วนของครูกับเด็กไม่เหมาะสมและเด็กคละอายุกัน ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนบูรณาการน้อย ขาดเครื่องมือการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีอายุ 2 ปี ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก เด็กจะใช้ภาษาถิ่นเป็นส่วนใหญ่ ไม่เข้าใจภาษากลาง และผู้ปกครองไม่เข้าใจในหลักสูตรและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จะเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระธงชัย ดรนาม (2544) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมพัฒนาชุมชน จังหวัดมหาสารคามพบว่าผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมในการจัดประสบการณ์ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมากกว่าผู้ดูแลเด็กที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และจากงานวิจัยของสุรชาติ แสนทวีสุข (2544) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาปฐมวัยจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านปฐมวัยศึกษาหรือพัฒนาการ

เด็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ นาคุณทรง และคณะ (2551) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าสภาพปัญหาที่พบของศูนย์พัฒนาเด็กคือด้านการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการศึกษา ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ ยัมกระโทก (2550) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา พบว่า อายุของเด็กในห้องเรียนแตกต่างกัน ทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดประสบการณ์

1.2 สภาพที่คาดหวังของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ อยากให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยากให้มี วัสดุ อุปกรณ์ ของเล่นเด็กที่เพียงพอ อยากให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ให้ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้ดูแลเด็ก กับผู้ปกครอง อยากให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลเด็ก ทั้งที่เกี่ยวกับหลักสูตร แผนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กที่สอดคล้องกับชุมชนและวัยของเด็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ ยัมกระโทก (2550) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมาพบว่าปัญหาคือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดสื่อประเภทเกมการศึกษา ขาดของเล่นเสริมประสบการณ์ ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อ ซึ่งแนวทางในการแก้ไขสภาพที่เป็นปัญหากระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงศึกษาธิการควรพิจารณาร่วมกันจัดสรรงบประมาณสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามสภาพความเป็นจริงของแต่ละพื้นที่ ท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีนักการภารโรง และเจ้าหน้าที่ธุรการประจำศูนย์ มีการประชุมปรึกษาหารือในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ความเข้าใจโดยการจัดอบรม ประชุมสัมมนา เพื่อพัฒนาบุคลากรในศูนย์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ ควรมีการออกนิเทศติดตามเป็นระยะ ควรจะมีการจัดห้องเรียนแบบแยกเด็กตามช่วงอายุ เพราะพัฒนาการเด็กมีความแตกต่างกัน ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอให้มีความสมดุลกับสภาพแต่ละศูนย์ และองค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องแสวงหาแหล่งงบประมาณเพื่อสนับสนุนและเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี พันธุรัส (2542) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะของคณะกรรมการพัฒนาเด็กในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของคณะกรรมการพัฒนาเด็กที่ทำให้สามารถบริหารที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดผลดีมีประสิทธิภาพ คือ วิธีการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของ ปริญานุช ไกยสิทธิ์ (2552) และงานวิจัยของพลอยพัชชา อามาตย์ (2552) ที่ได้พัฒนาบุคลากรโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ผลการสนทนากลุ่มจึงไม่สามารถนำไปอ้างอิงถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอื่นได้ เพราะสภาพปัญหาหรือความต้องการอาจมีความแตกต่างกันไปตามบริบทหรือสภาพของแต่ละท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิแห่งเดียว โดยยังไม่ได้ศึกษาถึงความแตกต่างด้านบริบทที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อสภาพปัญหาหรือความต้องการ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ จะมีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2550). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ฉวีวรรณ ยิ้มกระโทก. (2550). *การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 จังหวัดลำปาง*.
- ชาตรี พันธุ์รส. (2542). *การพัฒนาสมรรถนะของคณะกรรมการพัฒนาเด็กในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ และพัชรินทร์ สิริสุนทร. (2545). “ความสามารถการหารายได้ของ อ.บ.ต. การศึกษาเชิงประจักษ์และข้อเสนอการเรียนรู้ร่วมกัน.” ใน *วัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ของคนไทย : รวมบทความการนำเสนอในการประชุมวิชาการ ประจำปี 2545 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. หน้า 32. กรุงเทพฯ : พี.เอ. ลิฟวิ่ง.
- ทัศนีย์ นาคุณทรงและคณะ. (2551). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิตยา คชภักดีและคณะ. (2545). *การส่งเสริมสุขภาพและพัฒนากิจการงานโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปริญญช โกยสิทธิ์. (2552). *การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านโนนเมือง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามเมือง อำเภอสิดา จังหวัดนครราชสีมา*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พระธงชัย ทรนาม. (2544). พฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดกรมพัฒนาชุมชน จังหวัดมหาสารคาม. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพุทธจริตด้านการเรียนของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัสสัมชัญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พลอยพัชชา อามาศย์. (2552). การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าจั่ว อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าจั่ว. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ.
- พิมลมาลย์ พุ่มนิคม. (2542). สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ระดับก่อน
ประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มเจ้าพระยา.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค.
- รวิพร ยันตร. (2544). การจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี
สมาชิกองการบริหารส่วนตำบล จาก 17 ตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศศิธร ชันติธรากร และคณะ. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุใน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตจังหวัดเลย.
- ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 11. (2544). รายงานการประเมินระดับการพัฒนาศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก ประจำปี 2543. นครราชสีมา : ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต 11.
- สมปอง ศรีกล้า. (2549). การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับการรู้ชีวิตวิทยา ช่วงชั้นที่ 4
เพื่อพัฒนาหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ สมบัติ. (2540). กระบวนการพัฒนาเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสวนเขื่อน จังหวัดแพร่.
วิทยานิพนธ์ ศักาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรชาติ แสนทวีสุข. (2544). การเตรียมความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา
ปฐมวัย จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัญชลี ทองจันทร์. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการปรับตัวทาง
สังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยการวิเคราะห์เส้นทาง.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.